

จริยธรรมทางวิชาการ: การโจรกรรมทางวิชาการ (Plagiarism)

คนุลดา จามจุรี¹

E-mail: jdanulada@gmail.com

โจรกรรมทางวิชาการ โจรกรรมทางวรรณกรรม หรือการขโมยความคิด (plagiarism) Oxford Dictionaries ได้ให้ความหมายว่า “การนำผลงานหรือความคิดของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยไม่อ้างอิงที่มา (the practice of taking someone else’s work or ideas and passing them off as one’s own)” (www.oxforddictionaries.com)

ตามพจนานุกรม The Compact Edition of the Oxford English Dictionary (COED) (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีนาคม 2554; น.5) ให้ความหมายของคำว่า “plagiarism” ไว้หลายแบบดังนี้

1. การกระทำหรือการปฏิบัติที่ถือว่เป็นการคัดลอกผลงานของคนอื่นมาเป็นของตนเองโดยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง (wrongful appropriation) การขโมย (purloining) และการตีพิมพ์ข้อความของคนอื่น หรือการแสดงความคิด แนวคิดของผู้อื่นเสมือนว่าเป็นงานของตนเอง

2. การนำเสนอความคิด แนวคิด ต้นแบบข้อความ ส่วนของข้อความหรืองานที่ได้มีการขโมยมาใช้ การขโมย (purloin) คือ การนำ

เอามาอย่างไม่ซื่อสัตย์ โดยเฉพาะในลักษณะเบี่ยงเบนความเชื่อถือ

ในแวดวงวิชาการ โจรกรรมทางวิชาการ โดยนิสิตนักศึกษา อาจารย์หรือนักวิจัยถือเป็น “ความไม่สุจริตทางวิชาการ (academic dishonesty)” หรือ “การฉ้อฉลทางวิชาการ (academic fraud)” และผู้กระทำผิดจะต้องถูกตำหนิทางวิชาการ (academic censure) สำหรับบุคคลที่ถูกจับได้ว่าทำโจรกรรมทางวิชาการมักอ้างว่าได้กระทำลงไปโดยไม่ตั้งใจ โดยลืมใส่การอ้างอิง (citation) ที่เหมาะสมไว้ ปัญหาโจรกรรมทางวรรณกรรมเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานานนับศตวรรษมาแล้ว โดยตัวอย่างแรกสุดของการกล่าวหาการส่อโจรกรรมทางวรรณกรรมเกิดขึ้นเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 11 (ประมาณ พ.ศ. 1545-1645) เมื่อ al-Khatib al-Baghdadi กล่าวหาว่าหนังสือ “Book of Animals” ของ al-Jahir ส่วนหนึ่งขโมยมาจากผลงานของ Aristotle ชื่อ Kitab al-Hayawan แต่ต่อมานักปราชญ์ในสมัยหลังให้ข้อสังเกตว่า มีเพียงอิทธิพลผลงาน Aristotle เท่านั้นที่ปรากฏในงานของ al-Jahiz ดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจาก al-Khatib al-Baghdadi อาจมีความคุ้นต่อ

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

งานของ Aristotle (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2555)

ยง ภู่วรรณ อธิบายว่า โจรกรรมทางวิชาการ หรือ plagiarism คือการคัดลอกหรือขโมยผลงานคนอื่นมาเป็นของตัวเอง แต่ทั้งนี้แปลว่า “โจรกรรม” อาจจะไม่ตรงตามความหมายที่แท้จริงเท่าใดนัก และไม่มีภาษาไทยที่ตรงกับคำนี้ ซึ่งโดยส่วนตัว ยง ภู่วรรณ เชื่อว่านักวิทยาศาสตร์ยุคก่อนๆ เช่น หลุยส์ ปาสเตอร์ คงไม่รู้จักคำนี้เพราะไม่ทำพฤติกรรมนี้ การเป็นนักวิทยาศาสตร์อยู่ในสายเลือด มิได้หวังผลประโยชน์ตอบแทน แต่สมัยนี้มีการขโมยหรือเอาผลงานคนอื่นมาทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ (ASTV ผู้จัดการออนไลน์, 2552)

สุเมธ แยม่นูน เลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ได้กล่าวถึงการลอกเลียนผลงานทางวิชาการว่า ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา มีคดีร้องเรียนเรื่องนักวิชาการแอบอ้างผลงานของผู้อื่นเป็นผลงานของตัวเองจำนวนมาก และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้พยายามเตือนนักวิชาการอยู่เสมอว่า การนำผลงานของคนอื่นมานำเสนอโดยไม่มีการอ้างอิงถือว่าเป็นผิดจรรยาบรรณ เท่ากับเป็นการโจรกรรมทางวิชาการและถือว่าเป็นผิดกฎหมาย ทั้งนี้ ยังไม่มีการนิยามคำว่าโจรกรรมผลงานทางวิชาการที่ตายตัว ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกและจรรยาบรรณ แต่เมื่อย้อนดูระเบียบข้อกฎหมายของการพิจารณาเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ปรากฏว่ามีการกำหนดไว้ชัดเจนว่า การลอกผลงานของผู้อื่นถือว่าเป็นทำ

ผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง ฉะนั้น ต้องสร้างมาตรฐานความรู้ความเข้าใจเรื่องความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณ “เรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ที่จะส่งผลกระทบต่อการยอมรับทางวิชาการ สังคมมองว่าไม่มีจรรยาบรรณและเป็นการโจรกรรมผลงานทางวิชาการ ดังนั้น คงต้องมาสร้างมาตรฐานความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณ โดยไล่ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครูมักสอนให้นักเรียนค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตและคัดลอกมาส่ง ทำให้เด็กเข้าใจว่าการลอกผลงานผู้อื่นไม่ผิด จึงต้องหาวิธีการปลูกฝังกันใหม่ ที่ผ่านมามีการฟ้องร้องเรื่องการโจรกรรมผลงานทางวิชาการหลายคดี และชัดเจนว่าเรื่องดังกล่าวถือว่ามี ความผิดทางกฎหมาย แต่ในทางปฏิบัติผู้ร้องเรียนจะต้องหาหลักฐานมาตรวจสอบให้ได้และผู้ที่ถูกกล่าวหาต้องยอมรับด้วย ซึ่งเป็นเรื่องยาก” (ข่าวสดรายวัน, 2553)

รูปแบบการคัดลอกผลงานวิชาการโดยวิธีไม่ถูกต้อง²

1. การคัดลอกโดยตรง (straight plagiarism) เป็นการคัดลอกที่มีการเปลี่ยนหัวข้อและโครงสร้างประโยค และเพิ่มเติมคำหรือตัดคำที่ไม่ปกติแต่ไม่ได้อ้างอิงผู้แต่งเดิมรวมทั้งไม่ได้มีการใช้เครื่องหมายอัฒภาคหรือเครื่องหมายคำพูด แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยที่คำ หัวข้อ โครงสร้างประโยคหรือส่วนสำคัญอื่น หรือการเปลี่ยนแปลงลักษณะข้อความเพื่อให้ดูเหมือนว่าเป็นงานของตนเอง

²ข้อความต่อไปนี้ให้นำมาจากต้นฉบับภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีนาคม 2554). Plagiarism: สิ่งพิมพ์วิทยานิพนธ์ การคัดลอกผลงานวิจัย “ประเด็นสำคัญที่ควรรู้”

2. การคัดลอกที่อ้างอิงผู้แต่งเดิม แต่ไม่ใช่เครื่องหมายอัญประกาศหรือให้เอกสารอ้างอิง กรณีนี้แม้ว่าจะมีการอ้างอิงผู้แต่งเดิมแต่ก็มีการคัดลอกเกิดขึ้น เพราะข้อความเนื้อหาเดิมได้ถูกพิมพ์ซ้ำ เพียงแต่มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย โดยปราศจากการใช้ทั้งเครื่องหมายอัญประกาศหรือการบอกที่มา

3. การคัดลอกแบบธรรมดาด้วยการหมายเหตุนอกที่มา ลักษณะนี้มีการใช้เอกสารอ้างอิงแต่ไม่ได้ใช้เครื่องหมายอัญประกาศหรือเครื่องหมายคำพูดตามหลักการอ้างอิงทางวิชาการ และคำบางคำถูกเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยเพื่อให้ข้อความแตกต่างจากเดิม

4. การคัดลอกเชิงซ้อนด้วยการหมายเหตุนอกที่มา ลักษณะนี้เกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง และการถอดความ (paraphrasing) หรือการเขียนในลักษณะแตกต่างจากเดิม แต่ยังมีโครงร่างซึ่งความหมายเดิมหลายๆ แห่งมากกว่าหนึ่งหน้า และมีการใช้หมายเหตุเพื่อบอกที่มา แต่ไม่มีการใช้เครื่องหมายอัญประกาศหรือเครื่องหมายคำพูด นอกจากนั้นยังอาจมีการให้เอกสารอ้างอิงแต่หน้าอ้างอิงไม่ถูกต้องและมีการใช้คำและวลีจากต้นฉบับ การถอดความหรือการเขียนในลักษณะแตกต่างจากเดิมแต่ยังมีความหมายเดิมใช้สำหรับการสรุปให้ข้อความที่ยาวสั้นลง แต่ไม่มีหรือมีการบ่งบอกเล็กน้อยว่าข้อความนั้นถูกเขียนใหม่ให้แตกต่างจากเดิม รวมทั้งไม่มีการใช้เครื่องหมายอัญประกาศหรือเครื่องหมายคำพูดในที่ที่จำเป็น เทคนิคอีกอย่างหนึ่งที่พบในการคัดลอกแบบนี้คือ การพยายามเปลี่ยนรูปแบบลักษณะแต่ไม่ใช่เนื้อหาของ

ประโยคเพื่อให้การคัดลอกสังเกตเห็นได้ยาก

5. การคัดลอกด้วยการละเครื่องหมาย กรณีนี้ผู้คัดลอกเริ่มต้นใช้เครื่องหมายอัญประกาศหรือเครื่องหมายคำพูดหลังจากการปิดเครื่องหมายอัญประกาศ หรือเครื่องหมายคำพูดยังคงใช้เครื่องหมายอัญประกาศหรือเครื่องหมายคำพูดต่อไป

6. การคัดลอกแบบถอดความหรือการเขียนใหม่ที่แตกต่างจากเดิมแต่ยังมีความหมายเดิม การถอดความหรือการเขียนใหม่ที่แตกต่างจากเดิมแต่ยังมีความหมายเช่นเดิมที่ไม่มีการอ้างอิงที่มา และการถอดความหรือการเขียนใหม่ที่แตกต่างจากเดิม แต่ยังมีความหมายเดิมต่อเนื่องกัน แม้ว่าจะอ้างอิงที่มา ไม่มีการเพิ่มเติมข้อความที่สัมพันธ์กับข้อความที่ถูกคัดลอกหรือไม่มีการเพิ่มเติมข้อความใหม่ที่สำคัญ คือ การคัดลอกผลงาน ลักษณะการคัดลอกแบบนี้ยากที่จะตรวจสอบพิสูจน์ อย่างไรก็ตามถือเป็นการคัดลอก การถอดความหรือการเขียนในลักษณะแตกต่างจากเดิม แต่ยังมีความหมายเดิมที่ถูกต้องเมื่อมีการอ้างอิงที่มาและที่ถูกต้องถูกนำมาใช้วิจารณ์ อธิบาย และอ้างอิงถึงการถอดความหรือการเขียนใหม่ที่แตกต่างจากเดิมแต่ยังมีความหมายเดิมที่ยอมรับได้ ถ้า...

- 1) ไม่นับแสดงความคิดเห็นว่าเป็นงานของผู้เขียน
- 2) ถูกใช้เพื่อให้ผู้แต่งได้รับการโต้เถียงจากมุมมองคนอื่น
- 3) เมื่อข้อความต้นฉบับถูกเขียนใหม่ด้วยคำที่แตกต่าง

7. การกระทำที่เรียกว่า “การคัดลอกผลงานตนเอง” และการนำงานเก่ามาใช้ใหม่อย่างผิดวิธี “การคัดลอกผลงานตนเอง” หรือ “การนำงานเก่ามาใช้ใหม่” เป็นการขโมย เพราะว่ชกนนำผู้ซื้อให้คิดว่าเป็นหนังสือใหม่ที่วางจำหน่ายในตลาด ผู้แต่งชกนนำให้ผู้ซื้อเข้าใจผิดในลักษณะเดียวกับการขายรถมือสองแต่หลอกว่าเป็นรถใหม่ (The Humanist Forum 7/13, 16 April 1992 อ้างใน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีนาคม 2554, น.16) ลักษณะนี้ถือว่าผิดกฎหมาย ดังนั้น การคัดลอกผลงานตนเองเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ไม่แตกต่างจากการขโมย (Brogan, 1992, pp. 453-465 อ้างใน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีนาคม 2554, น.16) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องแยกการนำงานเก่ามาใช้ใหม่อย่างผิดวิธีจากการนำงานเก่าของผู้เขียนเองมาใช้ซ้ำอย่างถูกต้อง หลายมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงการกระทำผิดวิธีนี้โดยออกกฎป้องกันนักศึกษาส่งงานลักษณะเดิมในการเรียนวิชาอื่น การออกกฎป้องกันการส่งวิทยานิพนธ์เล่มเดิมเพื่อขอจบการศึกษาที่มหาวิทยาลัยอื่น

ส่วนสำคัญของการนำงานเก่ามาใช้ใหม่อย่างผิดวิธีคือ ความพยายามของผู้แต่งเพื่อการชกนงผู้อ่านให้เชื่อว่กำลังอ่านสิ่งใหม่ ลักษณะนี้เกิดขึ้นเมื่อไม่มีการชี้ว่างานนั้นเป็นงานเก่ามาใช้ใหม่ และมีความพยายามที่จะตบแต่งเปลี่ยนแปลงข้อความเดิม ให้ดูเหมือนว่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งที่จริง ๆ แล้วไม่มีการ

เปลี่ยนแปลงทั้งคำและหลักการ การเปลี่ยนการหยุดวรรคตอน การเปลี่ยนหัวข้อหรือการแทนที่ศัพท์เทคนิคด้วยภาษาหรือศัพท์อื่น ถือเป็น การนำงานเก่ามาใช้ใหม่อย่างผิดวิธี ตามปกติ นักวิชาการจะตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์เดิมด้วยการเรียบเรียงเขียนใหม่ นักวิชาการมักจะร่างเอกสารวิชาการใหม่หลายๆ ฉบับ ซึ่งต้องใช้ข้อความสำคัญเดิมซ้ำจากต้นฉบับ วิธีการนี้ไม่ใช่การนำงานเก่ามาใช้ใหม่อย่างผิดวิธีถ้างานนั้นพัฒนาให้เกิดผลงานใหม่ แต่จะเป็นการนำงานเก่ามาใช้ใหม่อย่างผิดวิธี ถ้าเอกสารตัวอย่างหลักฐาน และข้อสรุปยังคงเหมือนเดิม ปราศจากการพัฒนาแนวคิดใหม่หรือการนำเสนอหลักฐานใหม่ (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีนาคม 2554, น.16-17)

กลยุทธ์ในการป้องกันการโจรกรรมทางวิชาการ³

Harris (2012) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่จะทำให้สามารถเอาชนะความเชื่อบางประการของผู้ที่คัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเองอย่างไม่ต้อง โดยเฉพาอย่างยิ่งในนิสิตนักศึกษา เพื่อช่วยกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาได้ให้คุณค่ากับงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง ดังนี้

1. ทำความเข้าใจว่าทำไมถึงทำเช่นนั้น (understand why students cheat) เป็นการทำความเข้าใจถึงเหตุผลของการกระทำและทำการแก้ไขที่สาเหตุ ทั้งนี้สาเหตุส่วนใหญ่มัก

³ข้อความต่อไปนี้้นำมาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ Harris, R. (Feb, 2012). *Anti-Plagiarism Strategies for Research papers*. Retrieved April 24, 2012, from <http://www.virtualsalt.com/antiplag.htm>

เกิดจาก

- ไม่ทราบว่าการโจรกรรมทางวิชาการ (plagiarism) คืออะไร และเชื่อว่าทุกสิ่งในอินเทอร์เน็ตเป็นสาธารณะ สามารถลอกเลียนได้โดยไม่ต้องอ้างอิง (citation)

- ทราบว่าการโจรกรรมทางวิชาการ (plagiarism) คืออะไร แต่ไม่คิดว่าเป็นความผิด โดยมีความเชื่อว่า “สารสนเทศต้องมีความเป็นอิสระ (information wants to be free)” และความคิดว่าการคัดลอกเพียงเล็กน้อยมาเป็นของตนแค่เป็นการ “เขียนปะติดปะต่อ (patch writing)” ซึ่งเป็นเรื่องปกติ ดังนั้น เมื่อถูกจับได้จะไม่ยอมจำนน

- หาทางลัดที่สะดวกและรวดเร็ว ทำให้บางครั้งการคัดลอกจึงถูกมองว่าเป็นทางลัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนักศึกษารู้สึกว่างานที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป การเตือนนักศึกษว่าเป้าหมายของการเรียนคือการเรียนรู้และพัฒนาทักษะไม่ใช่แค่เรียนให้ผ่าน การเขียนงานวิจัยช่วยในการพัฒนาทักษะงานวิจัย (ค้นพบข้อมูลที่เป็นสากล) การแก้ปัญหา (หลักในการทำงานร่วมกับผู้อื่น) การเขียน (ภาษาคืออาวุธที่ทรงอำนาจมากที่สุดในโลกนี้) ความอดุสาหะ และความผูกพันต่อภารกิจ ซึ่งทักษะที่นักศึกษาได้เรียนรู้เหล่านี้จะช่วยพัฒนาให้พวกเขาใช้ชีวิตในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- นักศึกษามีสิ่งมากมายที่จะต้องทำทั้งการเรียนและชีวิตส่วนตัว นักศึกษาส่วนมากจึงเลือกที่จะหลีกเลี่ยงงานที่ไม่น่าสนใจออกไปก่อน แม้ว่านั่นจะเป็นงานที่อาจารย์มอบหมายให้ทำ

เมื่อเวลาจวนตัวจึงใช้วิธีการคัดลอกงานมาส่ง ดังนั้น การมอบหมายหัวข้อรายงานที่ตรงกับความสนใจของนักศึกษาจะช่วยสร้างความสนใจในการทำรายงานให้กับนักศึกษา

- นักศึกษาหลายคนบริหารเวลาและมีทักษะการวางแผนไม่ดี ขอบเขตวันประกันพรุ่งในขณะเดียวกันก็ไม่เข้าใจว่าการจะทำรายงานให้ดีต้องใช้เวลา เมื่อเวลาจวนตัวจึงใช้วิธีการคัดลอกงานมาส่ง

- นักศึกษาบางคนกลัวว่าตนไม่มีความสามารถในการเขียนได้ดีพอ กลัวการได้คะแนนไม่ดี จึงทำสิ่งที่เรียกว่า “ฉ้อฉลเพื่อให้สมบูรณ์ (cheat to compete)” นำเสียดายที่นักศึกษาเหล่านี้ส่วนหนึ่งสามารถที่จะเขียนผลงานที่มีคุณภาพได้ แต่หันไปลอกผลงานที่ไม่มีคุณภาพแทน การช่วยนักศึกษาด้วยการแสดงให้เห็นว่างานวิชาการที่ไม่มีคุณภาพมากมายในอินเทอร์เน็ต และสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้ แสดงให้นักศึกษาเห็นว่าจะได้รับการช่วยเหลือในการทำงานจากผู้สอน จะช่วยให้นักศึกษาพยายามที่จะทำรายงานด้วยตนเอง

- นักศึกษาบางคนชอบต่อต้านกฎระเบียบ ยั่วโมโหด้วยการทำให้อาจารย์ตำหนิว่าขโมยคัดลอกผลงานผู้อื่น

2. เรียนรู้เกี่ยวกับการโจรกรรมทางวิชาการ (educate yourself about plagiarism) การโจรกรรมทางวิชาการมีได้หลายรูปแบบ ซึ่งรูปแบบส่วนใหญ่เป็นได้ดังต่อไปนี้

- ดาวน้โหลตจากเอกสารงานวิจัยฟรีออนไลน์ที่เขียนและเผยแพร่โดยนักศึกษาคนอื่น ซึ่งมักจะเป็นเอกสารที่ไม่มีคุณภาพ

- ชื่องานวิจัยมาจาก commercial paper mill ซึ่งมักเป็นผลงานที่ค่อนข้างดี อาจารย์สามารถทดสอบได้โดยมอบหมายให้นักศึกษาเขียนในช่วงเวลาเรียน (in-class writing assignment) แล้วเปรียบเทียบคุณภาพของผลงานที่ส่งมาก่อนหน้า

- คัดลอกบทความจากเว็บไซต์ หรือฐานข้อมูลออนไลน์ ซึ่งมีบางบทความที่มีปริมาณและการอ้างอิงตามที่บทความวิชาการต้องการ

- คัดลอกจากเอกสารต้นฉบับ

- ตัดต่อจากเอกสารหลายๆ แหล่ง ซึ่งอาจทำให้ผลงานที่ออกมา มีรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านความคิด วิธีการเขียน และการอ้างอิง

- ใช้ข้อมูลประกาศกับคำน้อยกว่าที่คัดลอกมา โดยรูปแบบที่พบบ่อยมักเกิดเมื่อนักศึกษาอ้างอิงมาหนึ่งถึงสองประโยคแล้วอ้างอิงที่มาตอนท้ายประโยค จากนั้นคัดลอกต่อจากแหล่งข้อมูลอื่น หรือคัดลอกมาแบบคำต่อคำโดยไม่ได้ใส่อยู่ในอัญประกาศแต่อ้างอิงแหล่งที่มา ทำให้เข้าใจว่าข้อมูลเกิดจากการสรุปของนักศึกษาเอง

- อุปโลกน์การอ้างอิงขึ้นมา โดยที่ไม่มีบทความนี้อยู่จริง

3. ให้ความรู้แก่นักศึกษาเกี่ยวกับการโจรกรรมทางวิชาการ (educate your students about plagiarism) อย่าคิดว่านักศึกษารู้ว่าการโจรกรรมทางวิชาการคืออะไร แม้จะเห็นพวกเขาพยักหน้ารับเวลาถามถึงเรื่องนี้ ดังนั้น จึงควรที่

จะบอกนิยามของการโจรกรรมทางวิชาการที่เข้าใจง่ายเพื่อช่วยให้พวกเขาเรียนรู้และเข้าใจได้มากขึ้น นอกจากนั้นควรมีการอภิปรายกับนักศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างความเหมาะสมการอ้างอิงเมื่อมีการนำความคิดผู้อื่นมาใช้ หรือการใส่ข้อมูลประกาศกับข้อความที่หยิบยกมาทั้งหมด รวมถึงการนำเนื้อหาจากบทความวิชาการอื่นมาใช้อย่างไม่เหมาะสม มีการยกตัวอย่างข้อความที่ยอมรับได้ที่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา และตัวอย่างข้อความที่ไม่สามารถยอมรับได้และอภิปรายถึงความแตกต่างการอภิปรายกันในสิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับประเด็นการอ้างอิงแหล่งที่มา แม้บางคนจะเถียงว่า “...ก็ฉันอ่านแล้วมาเขียนด้วยข้อความของตัวเอง ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นต้องอ้างอิงมิใช่หรือ...” นอกจากนั้น ยังเป็นการเตือนให้พวกเขาทราบว่าอาจารย์จับตาดูพวกเขาอยู่

การอภิปรายกับนักศึกษาว่า ทำไมการโจรกรรมทางวิชาการเป็นสิ่งที่ผิด นับได้ว่ามีประโยชน์ด้วยเช่นกัน การอธิบายว่าการโจรกรรมทางวิชาการเป็นทั้งการขโมยคำผู้อื่นและการโกหกด้วยการบอกว่าคำหรือข้อความนี้เป็นของตนเอง แต่ไม่เป็นการทำร้ายต่อผู้ที่ชอบแหกกฎการคัดลอกผลงานวิชาการจะทั้งฉบับหรือเพียงบางส่วนเป็นการลัดวงจรของประสบการณ์การเรียนรู้และโอกาสในการพัฒนาทักษะ เพราะการตั้งใจในการทำงานวิจัยอย่างจริงจังไม่เพียงแต่สร้างองค์ความรู้ในวิชานั้นๆ ให้กับนักศึกษา และช่วยให้นักศึกษาเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงโลกของ

สารสนเทศและข้อโต้แย้งในแวดวงวิชาการ การพัฒนาทักษะการทำวิจัย การคิดวิเคราะห์ การจัดการการเขียน การวางแผน และการบริหารเวลา รวมถึงความพึงพิถันในการทำงานอีกด้วย ซึ่งจะไม่เกิดขึ้นถ้าเอกสารนั้นถูกสร้างขึ้นมาอย่างเป็นเท็จ

4. พุดคุยถึงประโยชน์ที่จะได้รับการอ้างอิงเอกสารที่คัดลอก (discuss the benefits of citing sources) นักศึกษาส่วนมากไม่ค่อยตระหนักถึงการอ้างอิงแหล่งที่มาส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่การเขียนของพวกตน การอ้างอิงแหล่งที่มาไม่ว่าจะเป็น การถอดความ (paraphrase) หรือใช้เครื่องหมายอัญประกาศกับข้อความที่อ้างอิง (quote) เป็นการแสดงให้เห็นว่านักศึกษาได้มีการทำงานวิจัยและสังเคราะห์ข้อค้นพบไปสู่การสร้างเหตุผลของตนเอง การใช้แหล่งอ้างอิงแสดงให้เห็นว่าได้เข้าไปมีส่วนร่วมใน “การสนทนาที่ยิ่งใหญ่ (the great conversation)” ของโลกแห่งความคิด และมีจุดยืนที่มั่นคงในฐานะที่ให้ความเคารพต่อการอ้างอิงเจ้าของผลงานที่สนับสนุนงานของตน

5. กำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน (make the penalties clear) ในสังคมไทย การลงโทษเมื่อเกิดการโจรกรรมทางวิชาการมักพบในกรณีที่ทำผิดรุนแรง โดยทั่วไปแล้วหากถูกพบก็ทำให้เกิดความอับอายและความน่าเชื่อถือ และหากมีการดำเนินการทางวินัย อาจเป็นการให้ลาออก หรือปลดออกจากตำแหน่ง ซึ่งในส่วนของการกระทำความผิดทางวิชาการ นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึง

การจ้างหรือคัดลอกผลงานวิชาการที่ไม่ถูกต้องไว้ว่า “ผมมีนโยบายว่า ถ้ามีการลอกผลงานทางวิชาการ จะต้องดำเนินการอย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะเป็งานวิชาการในระดับอุดมศึกษา หรือการลอกผลงานนำผลงานของคนอื่นมาอ้างเป็นผลงานของตน หรือจ้างวานผู้อื่นให้ทำผลงาน รวมถึงผู้ร่วมคัดลอกหรือลอกเลียน หรือรับจ้างทำผลงานเพื่อนำมาใช้ขอมมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา ย้ำว่าจะไม่ปล่อยให้มี การหาประโยชน์จากครูอย่างเด็ดขาด” (มติชนออนไลน์, 2553) สำหรับกรณีที่นักศึกษามหาวิทยาลัยได้ลอกเลียนผลงานผู้อื่นมาใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ ถ้าพิสูจน์ได้ว่าการกระทำผิดจริงโทษถึงขั้นเพิกถอนปริญญาบัตร

การใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม⁴

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้ให้ความคุ้มครองแก่งานลิขสิทธิ์โดยกำหนดให้เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการแสวงหาประโยชน์จากงานสร้างสรรค์ทางสติปัญญาของตน เพื่อเป็นการตอบแทนความคิดสร้างสรรค์ของเจ้าของลิขสิทธิ์ และก่อให้เกิดแรงจูงใจในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ ต่อไป ขณะเดียวกันกฎหมายก็ต้องการให้สังคมได้ใช้ประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์นั้น ๆ ด้วย เพื่อให้มีการเผยแพร่ความรู้อย่างกว้างขวาง ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดให้มีข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ไว้ เพื่อให้มีการเผยแพร่ความรู้

⁴ข้อความต่อไปนี้ นำมาจากต้นฉบับภาษาไทย กระทรวงพาณิชย์, กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (ม.ป.ป.). คู่มือการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม. น.4-8

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (ม.ป.ป.). คู่มือการใช้งานลิขสิทธิ์ที่

กว้างขวาง โดยให้บุคคลอื่นสามารถที่จะใช้งานลิขสิทธิ์ได้ตามความเหมาะสมโดยไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยได้บัญญัติเรื่องข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ไว้ในมาตรา 32 กำหนดให้การใช้งานลิขสิทธิ์ในบางลักษณะสามารถทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ เพราะถือว่าเป็นการใช้ที่เป็นธรรม เช่น การใช้งานในการเรียนการสอน การเสนอรายงานข่าว หรือการใช้งานโดยบรรณารักษ์ห้องสมุด เป็นต้น แต่การใช้งานลิขสิทธิ์ดังกล่าวตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้จะต้องอยู่ภายใต้หลักการสำคัญ 2 ประการ ประกอบกันคือ

1. ต้องไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์
 2. ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร
- อย่างไรก็ตาม การพิจารณาว่าการกระทำใด ๆ ต่อกงานอันมีลิขสิทธิ์ จะเป็นการใช้ลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรมหรือเข้าข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ตามกฎหมายหรือไม่ อาจพิจารณาได้จากหลักเกณฑ์ 4 ประการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์และลักษณะของการใช้งานลิขสิทธิ์

1.1 การใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นจะต้องไม่มีลักษณะเป็นการกระทำเพื่อการค้าหรือหากำไร โดยปกติการใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นเพื่อการค้าหรือหากำไร ผู้ใช้จะต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ให้แก่เจ้าของลิขสิทธิ์ ตัวอย่างการใช้งานลิขสิทธิ์เพื่อการค้าหรือหากำไร เช่น อาจารย์ผู้สอนถ่ายสำเนาตำราเรียนบางตอนเพื่อขายนักศึกษาในชั้นเรียนในราคาเกินกว่า

ต้นทุนค่าถ่ายเอกสาร เป็นการกระทำเพื่อหากำไร เป็นต้น เช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม

1.2 การใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นจะต้องไม่มีเจตนาทุจริต เช่น การนำงานลิขสิทธิ์มาใช้โดยไม่อ้างอิงถึงที่มา หรือใช้ในลักษณะที่ทำให้คนเข้าใจว่าเป็นงานของผู้ใช้งานลิขสิทธิ์นั่นเอง เป็นต้น

1.3 หากการใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม โดยเป็นการนำงานลิขสิทธิ์มาใช้โดยปรับเปลี่ยน (transform) ให้ต่างไปจากงานลิขสิทธิ์เดิมหรือมีการเพิ่มเติมสิ่งใหม่เข้าไป ก็อาจเป็นการใช้ลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม เช่น การคัดลอกอ้างอิง (quote) งานลิขสิทธิ์คนอื่นเพื่อใช้ในการอธิบายความคิดเห็นของผู้เขียนในการทำงานวิจัย หรือการรายงานข่าวที่ย่อคำกล่าว (speech) ของนายกรัฐมนตรีหรือย่อบทความโดยการคัดลอกอ้างอิงมาเพียงสั้น ๆ เป็นต้น

2. ลักษณะของงานอันมีลิขสิทธิ์

2.1 พิจารณาระดับของการสร้างสรรค์งาน เช่น ถ้าเป็นงานที่มีระดับของการสร้างสรรค์งานหรือใช้จินตนาการมาก เช่น นวนิยาย หรือเรื่องเล่าอัตชีวประวัติบุคคล หากผู้อื่นนำงานไปใช้โอกาสที่จะถือว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่ไม่เป็นธรรมจะมากกว่างานลิขสิทธิ์ที่ประกอบด้วยข้อเท็จจริงจำนวนมาก เช่น รายงานการเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลา ของหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง เป็นต้น

2.2 พิจารณาว่าเป็นงานที่มีการโฆษณาแล้วหรือไม่ หากงานที่นำมาใช้เป็นงานที่ยังไม่มี

การโฆษณา จะอ้างว่าเป็นการใช้ลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรมไม่ได้ เนื่องจากงานดังกล่าวเป็นของเจ้าของลิขสิทธิ์และเจ้าของลิขสิทธิ์เท่านั้นที่มีสิทธิ์เลือกที่จะโฆษณางานของตนเมื่อใดก็ได้ แต่หากการใช้งานลิขสิทธิ์เป็นการใช้งานที่มีการโฆษณาแล้ว ผู้ใช้งานลิขสิทธิ์อาจโต้แย้งว่าเป็นการใช้ที่เป็นธรรมได้มากกว่า

3. ปริมาณและเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญที่ถูกนำไปใช้เมื่อเทียบกับเนื้อหาทั้งหมด

การนำงานลิขสิทธิ์ของคนอื่นมาใช้ จะต้องคำนึงถึงปริมาณของงานที่นำมาใช้ และสาระสำคัญที่นำมาใช้ด้วย หากการนำงานลิขสิทธิ์ของคนอื่นมาใช้ในปริมาณมาก เช่น หนังสือที่มีลิขสิทธิ์จำนวน 50 หน้า นำไปใช้ 25 หน้าเช่นนี้ ถือว่าเป็นการใช้ลิขสิทธิ์ที่ไม่เป็นธรรม หรือในกรณีที่นำงานลิขสิทธิ์ของคนอื่นมาใช้แม้ปริมาณน้อยก็อาจเป็นการละเมิดได้ หากส่วนนั้นเป็นส่วนที่เป็นสาระสำคัญหรือหัวใจของงานชิ้นนั้น

4. ผลกระทบต่อตลาดหรือมูลค่าของงานอันมีลิขสิทธิ์ การใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นจะต้องไม่มีผลกระทบต่อตลาดของงานนั้น เช่น ไม่ทำให้งานลิขสิทธิ์ของผู้ที่ถูกนำงานลิขสิทธิ์มาใช้ขายไม่ได้ เป็นต้น แต่ถ้าไม่มีผลกระทบหรือกระทบเพียงเล็กน้อย ก็อาจถือว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรมได้ เช่น ในกรณีที่เป็นงานวรรณกรรมที่ไม่ได้พิมพ์จำหน่ายมาเป็นเวลานานแล้ว การใช้งานดังกล่าวจะไม่กระทบตลาดของเจ้าของลิขสิทธิ์ เพราะไม่ทำให้เจ้าของ

ลิขสิทธิ์ดังกล่าวขายงานของตนเองไม่ได้ เนื่องจากหนังสือไม่มีขายในท้องตลาดแล้ว ก็อาจถือว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรมได้

การใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรมในการเรียนการสอน⁵

ในการวิจัยหรือศึกษางาน อาจมีการทำซ้ำงานวรรณกรรม เช่น บทความ ข้อความจากหนังสือ หรืองานศิลปกรรม (เช่น รูปภาพ) ซึ่งกฎหมายลิขสิทธิ์กำหนดให้การกระทำในลักษณะต่างๆ ดังกล่าว เป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของเจ้าของลิขสิทธิ์ และเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางการศึกษา กฎหมายจึงกำหนดข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ตามสมควร เช่น การทำซ้ำ ดัดแปลงบางส่วนของงาน หรือตัดทอน หรือทำบทสรุปโดยผู้สอน หรือสถาบันศึกษา เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน หรือนำงานนั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการถามและตอบในการสอบ

ทั้งนี้ มีข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เฉพาะผู้สอนและผู้เรียนตามมาตรา 32 และ มาตรา 33 บรรณารักษ์ห้องสมุดตามมาตรา 34 กำหนดข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ไว้หลายประการ เช่น

- การวิจัยหรือศึกษางาน อันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร เช่น ผู้เรียนนำบทความมาทำสำเนาเพื่อทำแบบฝึกหัดในการศึกษา
- การทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏโดยผู้สอน เพื่อประโยชน์ในการสอน

⁵ข้อความต่อไปนี้นำมาจากต้นฉบับภาษาไทย กระทรวงพาณิชย์, กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (ม.ป.ป.). คู่มือการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม. น.9-14

ของตน อันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร เช่น ผู้สอนทำสำเนาขยายภาพแผนภูมิและนำออกแสดงเพื่อประกอบการสอนหน้าชั้นเรียน

- การทำซ้ำ ดัดแปลงบางส่วนของงาน หรือตัดทอน หรือทำบทสรุปโดยผู้สอนหรือสถาบันศึกษา เพื่อแจกจ่ายหรือจำหน่ายแก่ผู้เรียนในชั้นเรียนหรือในสถาบันศึกษา โดยมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร เช่น ผู้สอนจัดทำสรุปสาระสำคัญของบทเรียนที่ผ่านมา และแจกจ่ายแก่นักศึกษาจำนวนจำกัดเพื่อใช้อ่านเตรียมการสอบ

- การนำงานลิขสิทธิ์มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการถามและตอบในการสอบ เช่น ผู้สอนยกบทกวีนิพนธ์หนึ่งบทมาเป็นข้อสอบเพื่อให้นักศึกษาวิจารณ์ หรือนักศึกษาทำข้อสอบโดยอ้างอิงข้อความจากตำราที่ได้ศึกษามาเป็นคำตอบ

- การกล่าว คัดลอก เลียน หรืออ้างอิงงานบางตอนจากงานลิขสิทธิ์ โดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือกล่าวถึงที่มาของงานลิขสิทธิ์ เช่น นักศึกษาจัดทำวิทยานิพนธ์ โดยคัดลอกข้อความจากงานวิจัยของบุคคลอื่น โดยมีการอ้างที่มาในเชิงอรรถและ/หรือบรรณานุกรม

การกระทำตามตัวอย่างเหล่านี้ไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ อย่างไรก็ตาม การกระทำดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของการใช้สิทธิที่เป็นธรรม 2 ประการ คือ ต้องไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์ และต้องไม่กระทบถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร

ทั้งนี้ การนำงานลิขสิทธิ์มาใช้ในการเรียนการสอนจะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อเจ้าของลิขสิทธิ์ โดยต้องแจ้งให้ทราบชื่อเจ้าของลิขสิทธิ์ และ/หรือผู้สร้างสรรค์ผลงาน (ถ้ามี) และ/หรือแหล่งที่มาด้วย ซึ่งการเขียนอ้างอิงในท้ายข้อความ (citation) เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม ให้พิจารณาตามระเบียบที่กำหนดไว้ในคู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัย (กรณีวิทยานิพนธ์) หรือข้อกำหนดรูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงของแต่ละวารสาร (กรณีเขียนบทความวิชาการ/วิจัยลงวารสาร)

บทส่งท้าย

การคัดลอกบทความ หรือ ความคิด หรือ ข้อมูล หรือ รูปภาพ มาเป็นส่วนหนึ่งของบทความหรืองานของตนเอง ทั้งโดยตั้งใจหรืออ้างว่าไม่ได้ตั้งใจ ถือเป็นความไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น และเป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (academic dishonesty) การหลีกเลี่ยงไม่ให้ความผิดในการโจรกรรมทางวิชาการทำได้ โดยให้ระลึกเสมอว่าต้องให้เกียรติแก่ผู้เป็นเจ้าของต้นฉบับของบทความ ความคิด ทฤษฎี ข้อมูลต่างๆ ที่เรานำมาใช้ ไม่แอบอ้างทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิด ซึ่งหวังว่าผู้อ่านคงจะได้รับประโยชน์จากบทความนี้ไปบ้างไม่มากนักน้อย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงพาณิชย์, กรมทรัพย์สินทางปัญญา.
(ม.ป.ป.). *คู่มือการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม*. กรุงเทพฯ: ปูชิตา พับลิชชิ่ง.
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
(มีนาคม, 2554). *Plagiarism: สิ่งพิมพ์
วิทยานิพนธ์ การคัดลอกผลงานวิจัย
“ประเด็นสำคัญที่ควรรู้”*. ค้นเมื่อ 24
เมษายน 2555, สืบค้นจาก [http://
www.grad.chula.ac.th/download/
files/Plagiarism.pdf](http://www.grad.chula.ac.th/download/files/Plagiarism.pdf)

ข่าวสดรายวัน. (23 มี.ค. 2553). *ถกโจรกรรม
วิชาการหลังเกิดคดีอื้อ สกอ. เผยจอม
ลอกอ้างเป็นการศึกษาอีกแบบหนึ่ง*.
ค้นเมื่อ 20 เมษายน 2555, สืบค้นจาก
[http://www.khaosod.co.th/
view_news.php?newsid=
TURObFpIVXdNVEl6
TURNMU13PT0=](http://www.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TURObFpIVXdNVEl6TURNMU13PT0=)

มติชน ออนไลน์. (22 มี.ค. 2553). *เล็งहारือ
“กกอ.” ล้อมคอก “ลอกผลงาน” วิชาการ
ถือผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง*. ค้นเมื่อ
20 เมษายน 2555, สืบค้นจาก [http://
www.matichon.co.th/
news_detail.php?newsid=
1269246077&catid=04](http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1269246077&catid=04)

ASTV ผู้จัดการออนไลน์. (23 มีนาคม 2552).
*เขียนรายงานวิจัยให้ระวัง กลายเป็น
“โจรกรรมวิชาการ” ไม่รู้ตัว*. ค้นเมื่อ
20 เมษายน 2555, สืบค้นจาก [http://
www.manager.co.th/Science/
ViewNews.aspx?NewsID=
9520000032519](http://www.manager.co.th/Science/ViewNews.aspx?NewsID=9520000032519)

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2555. *โจรกรรมทาง
วรรณกรรม*. ค้นเมื่อ 20 เมษายน 2555,
สืบค้นจาก [http://th.wikipedia.org/
wiki/](http://th.wikipedia.org/wiki/)

Harris, R. (2012). *Anti-Plagiarism
Strategies for Research Papers*.
Retrieved April 24, 2011, from
[http://www.virtualsalt.com/
antiplag.htm](http://www.virtualsalt.com/antiplag.htm)

Oxford Dictionaries. *Plagiarism*. Retrieved
April 20, 2011, from [http://oxford
dictionaries.com/definition/english/
plagiarism](http://oxforddictionaries.com/definition/english/plagiarism)